

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३३

१ मुख्य शब्द

[४]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी तलको अनुच्छेदका खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

आग्नेय चट्टान उपग्रह ग्रेनाइट जीवावशेष पत्रे चट्टान पुच्छेतारा पुङ्के ग्रह रूपान्तरित चट्टान
शिशुग्रह सौरमण्डल

तातो पल्लिएको म्याग्मा वा लाभा सेलाएर कडा भएपछि बन्ने चट्टानलाई _____ भनिन्छ। बालुवा, माटो र शङ्खका तह थिचिएर र टाँसिएर बन्ने चट्टानलाई _____ भनिन्छ र यसमा _____ भेटिन सक्छन्। जमिनमुनि गहिराइमा ताप र चापले नपग्लीकनै बदलिएको चट्टानलाई _____ भनिन्छ। सूर्य र यसको परिक्रमा गर्ने सबै आकाशीय पिण्ड मिलेर _____ बन्छ। ग्रहको परिक्रमा गर्ने आकाशीय पिण्डलाई _____ भनिन्छ। सूर्यको परिक्रमा गर्ने, ग्रहभन्दा निकै साना चट्टानी पिण्डलाई _____ भनिन्छ। सन् २००६ देखि यमलाई _____ भनिन्छ।

२ बहुवैकल्पिक प्रश्न

[५]

तलका प्रश्नको सही विकल्प छनोट गर्नुहोस्।

- i. घरको छाना छाउन कुन चट्टानको प्रयोग गरिन्छ? [१]

क. स्यान्डस्टोन	ख. चुनढुङ्गा
ग. सङ्क्रुटिका	घ. स्लेट
- ii. मार्बल (सिङ्गमरमर) कुन प्रकारको चट्टान हो? [१]

क. पत्रे	ख. रूपान्तरित
ग. आग्नेय	घ. बहुमूल्य
- iii. कुन समूहले क्रमशः ग्रेफाइट, चुनढुङ्गा र स्यान्डस्टोनका रूपान्तरित रूप जनाउँछ? [१]

क. हिरा, क्वार्टजाइट र सिङ्गमरमर	ख. सिङ्गमरमर, हिरा र क्वार्टजाइट
ग. हिरा, सिङ्गमरमर र क्वार्टजाइट	घ. क्वार्टजाइट, सिङ्गमरमर र हिरा
- iv. दिइएका ग्रहका समूहमध्ये कुन समूहमा ग्रहहरू सूर्यतिर नजिकिँदै जाने क्रममा छन्? [१]

क. बुध, शुक्र, पृथ्वी र मङ्गल	ख. अरुण, शनि, मङ्गल र पृथ्वी
ग. पृथ्वी, मङ्गल, शुक्र र बुध	घ. वरुण, अरुण, बुध र शुक्र
- v. तल एउटा कथन र दुईओटा तर्क दिइएका छन्। तिनलाई पढेर सही विकल्प छनोट गर्नुहोस्। [१]

कथन: शुक्र सबैभन्दा तातो ग्रह हो, त्यसैले यो रातो रङको छ।

तर्क१: यसलाई बिहानीको तारा र साँझको तारा पनि भनिन्छ।

तर्क२: यसका डिमोस र फोबोस नामका दुईओटा उपग्रह छन्।

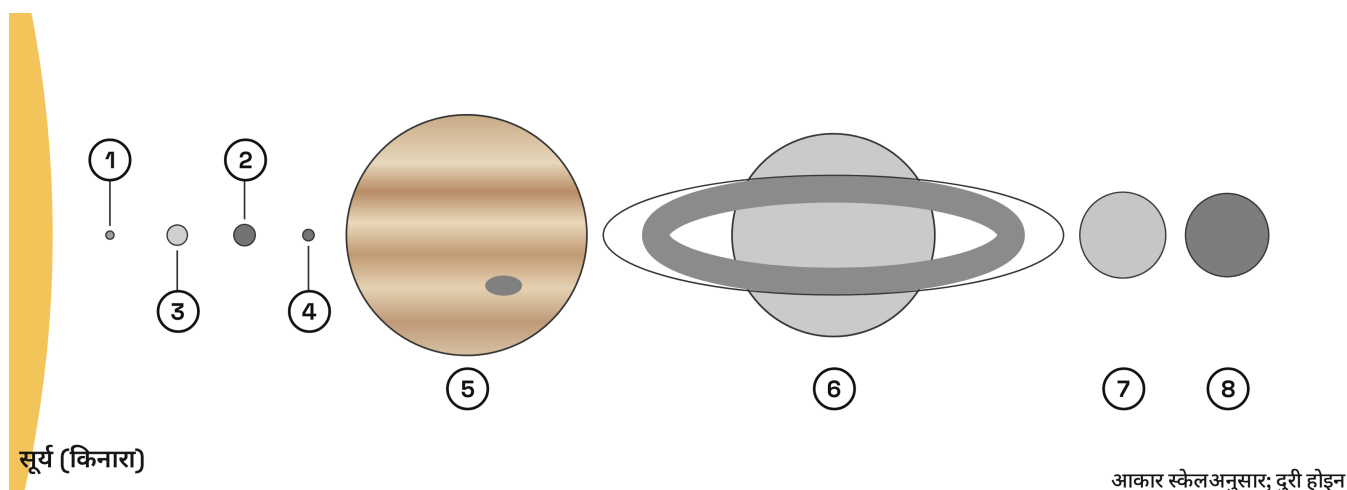
क. कथन सही छ, तर दुवै तर्क गलत छन्।	ख. दुवै तर्क सही छन्, तर कथन गलत छ।
ग. तर्क१ मात्र सही छ।	घ. तर्क२ मात्र सही छ।

3 चित्रको नामाङ्कन

[4]

चित्रमा एउटै स्केलमा कोरिएका ग्रह देखाइएका छन्। 1 देखि 8 सम्मका अङ्कले जनाएका ग्रहको नाम लेख्नुहोस्। प्रत्येकको 0.5 अङ्क छ।

1. _____
3. _____
5. _____
7. _____

2. _____
4. _____
6. _____
8. _____

4 अति छोटो उत्तर

[4]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. सिमेन्ट बनाउन कुन चट्टान प्रयोग गरिन्छ?

[1]

ख. सूर्यबाट सबैभन्दा टाढा रहेको ग्रह कुन हो?

[1]

ग. फोबोस र डिमोस नामका दुईओटा उपग्रह भएको ग्रह कुन हो?

[1]

घ. राजनले शङ्खको जीवावशेष भएको एउटा ढुङ्गा भेटायो। यो कुन प्रकारको चट्टान हुन सक्छ?

[1]

5 छोटो उत्तर

[10]

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. पत्रे चट्टान र आग्नेय चट्टानबिच कुनै दुई फरक लेख्नुहोस्।

[2]

ख. तारा र ग्रहबिच कुनै दुई फरक लेख्नुहोस्।

[2]

ग. ग्रेनाइट, प्युमिस र अब्सिडियन कुन किसिमका चट्टान हुन्? यी चट्टान के के कामका लागि प्रयोगमा आउँछन्?

[2]

घ. अन्तर्राष्ट्रिय खगोल सङ्घ (IAU) ले कुन ग्रहलाई ग्रहको सूचीबाट हटायो? यस निर्णयको एउटा कारण लेख्नुहोस्।

[2]

ङ. पृथ्वी ग्रहका कुनै दुईओटा विशेषता लेख्नुहोस्।

[2]

6 लामो उत्तर

[4]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

चट्टान बन्ने प्रक्रियालाई सङ्क्षिप्तमा उल्लेख गर्नुहोस्।

7 सोचुहोस्

[2]

सोचेर उत्तर लेखुहोस्।

बुध शुक्रभन्दा सूर्यको नजिक छ, तर पनि शुक्र सबैभन्दा तातो ग्रह हो। किन?

8 क्रियाकलाप: आफ्ना चट्टान छुट्याउनुहोस् (क्रियाकलाप 11.2)

(अङ्क नदिइने)

घर वा विद्यालय वरपरबाट तीन किसिमका चट्टान सङ्कलन गर्नुहोस्। हरेकलाई ध्यान दिएर हेर्नुहोस् र फलामको किलाले कोरेर कडापन जाँचुहोस्।

चट्टान	कडा वा नरम	रङ	पत्र भएको वा नभएको	खस्रो वा चिल्लो
1				
2				
3				

तपाईंका चट्टानमध्ये कुन पत्रे चट्टान हुन सक्छ? किन?

